

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

AZ ALFÖLDI, A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:

Dr. MAYER NÁNDOR.

Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

A lemondás politikája.

Zombor, március 26.

Érdekes megfigyelni, hogy ma a harcok küszöbén a nemzet ellenségei mindenütt a lemondás és leszerelés hangjait hallatják, szerintök, miután a múlt parlamentje nem volt munkaképes, mindenről le kell mondani ami nemzet vitális érdeke, ellenben istápolni kell mindazt, ami hatalmi érdek és ezzel együtt osztrák érdek.

A magyar bank és magyar vezényszó és a magyar nemzeti követelések a haza ellenségeinek szemében amolyan délibábféle utópia, noha minderre jogunkat a törvény világos szavai mutatják meg. Követelnünk még sem szabad, nem lehet.

A negatív politika hirdetői annál több pozitívumot akarnak nyújtani eredményi téren, mely az osztrákok régi nagyhatalmi hóbortjának kedves.

Kérdjük már most, hogy me-

lyik a helyesebb és üdvözítőbb a nemzetre? Lemondani jogairól vagy a harcok tüzeiben edződni a végső ütközetre, amidőn mindenkivel le kell számolnunk, aki a haza ellensége.

A lemondás politikájának első ígéje, hogy a nemzeti bank káros és pedig azért, mert nyomában az ország iparának, kereskedelmének felvirágzása, a teljes ipari szabadság járna.

Akik szabadnak és függetlennek óhajtják Magyarországot, azoknak arra kell törekedni, hogy minél több vagyoniilag és erkölcsileg független polgára legyen. És ime a reakciós bécsi politikának fullajtárai legelső sorban gátat állítanak a nemzeti vagyonosodás és jólét elé, azután pedig a legundokabb politikai korrupcióval teszik tönkre a magyar politikai erkölcsöket.

Fel kell magunkat tehát szabadítani ezeknek az erkölcsöknek nyomása alól és csak fokozottabb mértékben kell törniük törvényben

biztosított jogunknak, az önálló banknak megvalósítása felé, éppen azért, mert odaát azt károsnak hirdetik. Ami odaát káros, az nekünk feltétlen jólétünk, üdvünk és boldogulásunk.

Nem szabad elesüggednünk és nem szabad közönybe sülyedve a lemondás politikájának elveit a magunkévá tennünk. Ahhoz, hogy függetlenségünket és önállóságunkat kivívjuk, ahhoz mindenekelőtt erő kell. Magyarország önállóságának teljességét, jogainak és szabadságának biztosítékait kivívni csak erővel, tehetséggel, munkával, tudással és kitartással lehet; akkor is csak úgy, ha a nemzet széles rétegeiben meg van az erkölcs szabadságának gyakorlására.

• Csakis az anyagi jólét és erő politikájának nyomán jár az egyéni függetlenség. A mi ideálunk a nemzeti függetlenség mellett a polgári millióinak egyéni függetlensége. Erre kell alapítanunk társadalmi műveltségünket, alkotmányos

Koldus vagyok.

Koldus vagyok, kit megrabolt az élet,
Hej pedig gazdag voltam egykoron:
Amig öletlét s forró esőked égett
Örökké szomjas, esókos ajkamon.

Koldus vagyok, alamizsnából élek,
Egy elhullt morzsa egész életem,
Enyém volt minden s most boldog vagyok ha
Véletlenül hozzád érhet kezem!

Radványné Ruttkay Emma.

A modern Anglia bünkrónikájából.

— Dr. Lamson bünpere. —

— A „Bácsme gyei Függetlenség” eredeti tárcája. —

A modern Angolország bünkrónikájának tanulmányozói előtt nem maradhat ismeretlenül az a maga idejében nagy feltűnést keltett gyilkossági eset, melynek egy különben jönevű londoni sebész-orvos a sajnálatos főszereplője. Az események lezajlása után rajta is ragadt mindmáig az „akonitin-király” elnevezés, melyre az által szolgált reá a boldogtalan ember, hogy orvosi működése folyamán szinte speciálista-módjára tanulmányozta a ronunculaceák fajtájához tartozó akonitum

— különösen a kék és az u. n. farkasölő sisakvirág — mérgező hatását, mig nem aztán ezt a hatást legalaposabban kitanulmányozta a saját — sógorán, ezt már ugyan a legtávolabbról sem holmi orvostudományi szempontokból, hanem annál jobban bizonyos örökségi jutalék könnyebb megszerezhetése okából.

Dr. Lamson — mert hát ő a jelenlegi történetünk főhőse — tulajdonképpen amerikai ur, kit az életviszonyok a britt felszigetre sodortak; ott aztán szerencsésen meg is házasodott, egy tehetős ángliusz leányát véve feleségül. Úgyes ember volt a doktor, jól ment a sebészet, úgy hogy a legkevésbé sem panaszkodhatott páciensek hiányáról jó London városában. Feleségével is vidám, derült házasetet élt, szóval: nem volt hiánya semmiben.

Azaz, hogy ő valaminek mégis csak érezte a hiányát. És pedig épen a felesége öcsésének, a szegény Percy Malcolm John sógornak a vagyona hiányzott neki. Valami házassági-szerződés-féle volt érvényben a doktor és felesége közt, melynek révén dr. Lamson, mintegy hozományként, a nevezett sógor halála esetén kerek 1500 font sterlingnyi, tehát 26,000 korona értékű vagyon birtokába jut. Nem valami óriási dominium az egész, de annál többet furta a doktor uram oldalát, már csak azért is, mert a sógor

még nem volt több potom tizenkilenc esztendősnél. Nehéz lesz itt kibőjtölni a feltétel bekövetkezését.

Ámbátor a szegény Percy John-nak egészség dolgában ugyancsak csehül állott a sora. Felig-meddig már a balvégzete is halálra ítélte. Aféle sorvadósos beteg volt a szegény, aki azért — tudja Isten — még talán esztendőig vissza tudja rántani a fél lábát a sir széléről. Kilo-számra szedte be az orvosságokat s a szervezete is elég erős volt ahhoz, hogy dr. Lamson uramat az óhajtott örökség birtokbavételével derekasan megvárakoztassa s eképen annak szünet nélküli bosszuságot okozzon.

Dr. Lamson sógor ugyan a legnagyobb szeretetet és érdeklődést mutatta a beteg iránt, aki szülei házában, a közel fekvő Wimbledon-ban lakott. Nagyon sürűn meglátogatta s orvos-ember lévén, bizonyos medicinákkal is ellátta, amelyek ugyan később fölötté gyanus jellegűek kezdettek lenni. Közben pedig az önfeláldozó doktor ur egyre nagyobb figyelemmel tanulmányozgatta az akonitint, melyről pedig nem ismeretlen adat a tudós emberek előtt, hogy a leggyilkosabb hatása növényi mérgek egyike, bár csekély adagban holmi reumatikus megneurasthenikus bajok ellen fölöttébb ajánlatos.

Szegény Percy John egyike volt a földkerekség legunalmasabb orvosság-szedőinek.

életünket, nemzetünk megerősödését, államunk hatalmát és országunk tekintélyét.

Nemzetünk, miután vagyoni jólétének erőforrása idegen kezekbe volt letéve, teljesen ettől függvén anyagi és ezzel együtt szellemi erőit nem fejthette ki szabadon. Pedig az egyének fejlődésénél és életénél is azt látjuk, hogy mentül szabadabban fejti ki valaki azokat a képességeket, melyeket a természettől nyert, annál tökéletesebb. Egyéni létének célja annál összhangzóbban illeszkedik be az emberiség egyetemes céljába. Annál tökéletesebben szolgálhatja az egyes célja az egyetemes célt, mely a legfenségesebb, legideálisabb valamennyi céljaink között. Ez nem egyéb, mint az, hogy kiszabadítsuk magunkat azokból a korlátokból, melyeket haladásunk, tökéletességünk elé a természet állít: hogy felszabadítsuk magunkat az anyag rideg uralma alól és szellemi létünket emeljük a tökély legmagasabb fokára és eképpen elérhessük a legideálisabb létezés legmagasabb fokát, másszóval, hogy véges létünkől végtelen létezésünk megformáljuk.

Ez a nemzet legvégsőbb és legfenségesebb célja. Ezért kell a lemondás helyett a küzdelemnek, elszánt akaraterőnek igéit választanunk. Ezért kell lerombolnunk az

akadályokat, melyek ennek a boldogulásnak útjában állanak. Ezért kell kitartással haladnunk előre, mindaddig, míg a kisebb célok megvalósításával a legnagyobbat, a leggyönyörűbbet el nem érjük, — a szabad magyarnak független és önálló hazáját. Ez az ideál lebegjen szemünk előtt, mikor a végső nagy küzdelemre készülünk.

Mert: „Si vis pacem, para bellum.“ — „Aki békét akar, az készüljön a háborúra!“

Dr. Briedman Andor.

A város rendkívüli közgyűlése.

Zombor, március 25.

(b.) Már kifejtettük azt, hogy a parlamentben történtek felett őszinte sajnálkozást érzünk. Ennek kijelentésével be kellett volna érnie a város törvényhatóságának is, ha már az ügygel foglalkozott. De a törvényhatósági bizottság határozatának ez az émelyítő és servilis formája megdöbbentő. Ez a határozat nem egyéb, mint szolgálkúság és nagyképűség és városunk életének egyik legszörnyeteljesebb mozzanata.

A legérdekesebb, — szomorúan érdekes, — ebben a dologban, hogy azok a férfiak beszéltek a közgyűlésen pártszünetéről, akik ilyen elvakultan és szenvedélyesen kezelték a dolgot, akik az emberi gyarlóságokból mindjárt fegyvert kovácsolnak maguknak, és pedig remtelen fegyvert. Szomorú továbbá ebben a dologban az, hogy itt törvényellenes cselekedetről ágálnak és különösen most. Hiszen nemzeti életünk ezer fázisa adja azt a tanúságot, hogy a nemzet törvénykönyvét annyiszor rugták fel és tették lomtárba, amennyiszor azt éppen az aulikus és servilis politika

pártérdekei és undorító erkölestelenségei megkivánták.

A hazafiak most beszélnek farizeuskodással törvényről, a törvény megsértéséről, amidőn ez az álhazafiság a legtörvénytelenebb alapon inog, amikor a fékevesztett terror a leggyalázatosabb eszközökkel dolgozik.

Megengedjük, hogy azok, akik szenvedélyükben elragadtatták magukat, sértettek az emberi és nemzeti méltóság ellen. De ez nem csoda. Az a rettenetes feszültség esapott ki a nemzet törvényházában, amely feszültség közöttünk is és a nép legszélesebb rétegeiben is napról-napra fokozódik.

Alkotmányunkat, legszentebb jogainkat napról-napra felrugják. A nemzeti érzéstől teljesen távol álló egyéneket küldenek nyakunkra pénz és fegyveres hatalom fedezete alatt. A szuronyerdőnek és leggyalázatosabb önkénynek élő valóságát rózsaszínű alkotmányosdival takargatják. És ha az elgyötört nemzet komolyan veszi a játékot, mit vele gyalázatosan üznek, akkor nevetve és elbizakodottan tépdésik le a nemzeti géniusz homlokáról a babért.

Azt mondják a jó urak, hogy ez az eset merénylet volt a parlamentárizmus ellen. Sajá ságos tetszelgés! Hiszen olyan valami ellen, ami nem létezik, merényletet elkövetni nem lehet. Hát van nálunk parlamentárizmus! Hát van nálunk alkotmány? Van, de mind a kettő csak szívünk legmélyén és papíron.

Hát parlamentárizmus az, midőn a nemzeti akarat egybeforrott tömbjével szemben egy olyan ember akarata, szeszélye áll szemben, aki a császár bérence, aki már a múltban is deklarálni akarta, hogy a rongyos magyarnak a verejtékén felnőtt Ausztria pénze elég arra, hogy elveit egyszeriben eszerben hagyja és legszentebb eszméit a pénz undok hatalmával moeskolja be.

Hazafiak! Emlékezzetek, hogy ez az a férfi, akit ti most elvakultan követtetek, aki azt hiszi, hogy a szabad-

A szó szoros értelmében undorodott a medicinától. Egy-egy újabb fajta orvosságot valószínű művészet volt belediktálni.

— Majd megkedveltetem én vele a medicinát, hogy bizvást meg is elégli. — mondogatta magában Lamson doktor 1881. évi november 27. napján, mikor Londonból megint lerándult a wimbledoni beteghez, zsebében két grammnyi akonitinnal, melyet aznap szerzett az egyik londoni patikában. Gyanútlanul adták neki ott a halálos mérget, — nem első ilyen vásárlása volt ez, — aztán meg orvosi célokra rendelte. De hogy fordult volna meg még csak a gondolatában is valakinek, hogy a szóban forgó Aesculapius azzal a két grammnyi akonitinnal valamelyik emberfiát akarja az örök nyugalom felé terelni.

— Egy új módszert akarok veled megismertetni, szólott dr. Lamson a beteg sógorhoz, — melylyel a legundorítóbb orvosság is a legnagyobb könnyűséggel bevehető. Akar mindjárt meg is próbálhatod.

Aztán Lamson doktor ott mindjárt egy pár üres gelatine-kapszulát csinált. Majd porrá törött cukrot kért s azzal megtöltötte az egyik kapszulát. Gondja volt azonban rá, hogy az a bizonyos két grammnyi akonitin ki ne maradjon belőle.

— Most vedd be ezt és nyeld le azonnal. Még a cukor ízét sem fogod érezni.

Észre se veszed, hogy tulajdonképpen egy kegyetlenül keserű orvosságot kellett bevenned.

Szegény fiu hűségesen lenyelte a kapszulát. Még meg is jegyezte, hogy ilyen könnyen akár mérget is le tudna küldeni az ember.

Lamson doktor e percben, — természetesen, — az órájához kapott.

— Ezer ördög, — szólott sietve, — szerencse, hogy az órára néztem. Azonnal el kell rohannom, hogy le ne késsem a párisi gyorsvonatot. Sürgősen Párisba kell utaznom.

És szívélyesen bucsút véve, elsietett. Abban az egy dologban nem fiúllentett: csakugyan Párisba utazott. Ő már ekkor nagyon is jól tudta, hogy ezt miért cselekedte.

Alig egy félóra múlva a jó Pereyt szokatlanul heves gyomorgörcsök vették elő. Visszaemlékezve mindjárt, hogy ilyenféle fájdalmakat érzett ő már Wight-szigetén is, mikor Lamson sógor chinin-kapszulákat adott neki. De a mostani fájdalmak sokkalta égetőbbek voltak. Az előhívott orvos morfium-befecskendezéseket alkalmazott, de hiába, a fiu kinjai egyre borzasztóbbak lettek, míg végre négy órai rettenetes kínlás után halott volt a szegény Percy Malcolm John.

Lamson doktor hamarosan nesztét vette a dolognak a párisi újságok révén, melyek

röviden szintén megemlékeztek a titokzatos halálesetről. Minden gyanút el akarván hárítani magáról — pedig ami a gyanút illeti, az az első pillanatokban is teljes mértékben felé irányult — azon melegében haza utazott Londonba. A Scotland Yard-nál nem győzött eléggé sopánkodni sógorának gyászos végzete felett s biztosította a rendőrhatalóságokat, hogy ő maga mindent el fog követni a halál okának kiderítésére.

Mekkora volt azonban a méltatlankodása, sőt látszólagos felháborodása, mikor ő kelmét rövidesen letartóztatták, majd gyilkosság miatt vád alá helyezték. Ötölt-hatolt, igazságtalanságot emlegetett s olyan színben iparkodott feltüntetni a dolgot, mintha ő lenne a világegyetem legártatlanabb embere.

De hát minden legkisebb adat is ellene vallott, mint a parancsolat. A házkutatás egytől-egyig napfényre hozta azt a sok mindenféle pilulát, kapszulát s a jó ég tudja, hányféle bevenni való orvosságot, a melyeknél egyből sem hiányzott az — akonitin. A boncoláskor éppen ezt találták az áldozat hullájában is.

Az egész bünpernek utoljára is az lett a vége, hogy az esküdtszék verdiktje alapján dr. Lamson 1882. április 28-án — felakasztották.

Ben-Hur.

ság virága szuronyerdőben nyílik és hogy a császár pénzén mindent meg lehet venni, becsületet, hazát és alkotmányt, amelyért vérünk hullott és hullani fog!

„Merénylet a parlamentárizmus ellen” — szavalták. Hiszen ez nem parlamentárizmus, ez játék! A parlamentárizmus elvei szerint a *nemzet* *kormány*a a parlament többségének bizalmából *törvényesen* kormányoz. Ez a kormány, ez a kormányelnök se nem kormányoz törvényesen, se létalapja nem nyugszik törvényen, hanem császári önkényen, gyűlöleten és elnyomáson.

Igy fest a parlamentárizmus és szólásszabadság, amelynek érdekében sikra szálltak és amelynek érdekében a legaulikusabb és legszegyenteljesebb határozatot hozták.

Nekünk és a nemzet örökélő jogainak ez a határozat nem árthat, mert ez a kitörő viharban csak pelyeg. De titegtek nézve szégyen és az önérzetnek, hazafiúi érzésnek nyomoru csődje.

* * *

Zombor sz. kir. város törvényhatósága a multkori képviselőházi sajnálatos incidens ügyében folyó hó 24-én rendkívüli közgyűlést tartott.

A közgyűlést *Vojnits* István főispán megnyitotta.

Ezután dr. *Markowyth* Lajos emelkedett szólásra, aki szerint a parlamentben történtek a szólásszabadságot sértik. Szerinte a kormányelnök bántalmazása nemcsak a büntetőtörvénykönyvbe ütközik, hanem a szólásszabadság elleni merénylet. Ezután a következő indítványt terjeszti elő: Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága mélyszégyen megbotránkozásának ad kifejezést ama merénylet felett, mely a parlamentarizmus gúnyára a kormány feje és ezzel közvetve a kormány ellen elkövetett. Bizalmának ad kifejezést a kormány iránt és elvárja tőle, hogy minden terrorizmus ellenére programjától eltérni nem fog, mely irányban őt Zombor szab. kir. város törvényhatósága teljes odaadással fogja támogatni. Erről gróf *Khuen-Hédervary* m. királyi miniszterelnököt és *Serényi Béla* m. kir. földmívelési minisztert távirat útján értesíti.

Dr. *Baloghy* Ernő meggyőző érvekkel mutatja ki, hogy a sajnálatos esemény egyes egyének lelki izgalmaiból eredt és éppen ezért nem lehet azt a párttal azonosítani és pártszünetedélynek minősíteni. Nem a pártpolitika szemüvegén keresztül kell nézni az eseményt, hanem csak a részes személyeket lehet elítélni. A javaslat ellenében a következő ellenindítványt terjeszti elő:

A képviselőház utolsó ülésén egyes képviselők a parlament tekintélyét súlyosan megsértették. Zombor sz. kir. város törvényhatósága a parlamenti harc ilyen elfajulása felett mélyen érzett sajnálatát fejezi ki és azt a legnagyobb mértékben helyteleníti.

Kozma László azért nem fogadhatja el dr. *Baloghy* Ernő bizottsági tag indítványát, mert szerinte a botrány tervszerűen elő volt készítve és ezért hozzájárul dr. *Markowyth* Lajos indítványához.

Karakasevits Milivoj az osztrák közönséges politika áldásait fejtegeti, mely mellett az ország gyönyörűen fejlődött egész a tönk széléig. Az állandó választmány javaslatát ajánlja elfogadásra.

Dr. *Donoszlovits* Vilmos erélyesen tiltakozik, hogy egyesek hibáját a pártszünetedély mesterségesen alkotott túlzásával fújják fel. Hivatkozik az ónodi országgyűlésen történt eseményekre, ahol már más hazaáruló is elvette méltó jutalmát. Dr. *Donoszlovits* dr. *Baloghy* indítványához csatlakozik.

Dr. *Markowyth* Lajos d. *Donoszlovits* beszédére felhossa, hogy az ónodi ország-

gyűlés eseményeit nem lehet figyelembe venni, mert az részsországyülés volt.

Dr. *Baloghy* Ernő erre írásban adja be indítványát és kéri annak újból való felolvasását.

Ezután a főispán elrendeli a névszerinti szavazást, melynek eredményeként kihirdeti, hogy leadott 70 szavazat, 48 az állandó választmány javaslatának elfogadása mellett, 21 ellene, 1 nem szavazott.

A határozat alapján *Hauke Imre* polgármester gróf *Khuen-Hédervary* miniszterelnökhöz és *Serényi Béla* földmívelésügyi miniszterhez a következő táviratot intézte:

Zombor szab. kir. város közönsége a mai napon tartott rendkívüli közgyűlésében dr. *Markowyth* Lajos és társai törvényhatósági bizottsági tagoknak a kormány ellen a képviselőházban elkövetett merénylet tárgyában beadott sürgős indítványára határozatilag kimondotta . . . (Következik szövegszóra a fennebb közölt határozat.)

Midőn eme határozatunkat nagyméltósággal egész terjedelmében közöljük, kérjük nagyméltóságot, miszerint hazafias érzelmeink eme megnyilvánulását mely tiszteletünk és bizalmunk kifejezését szívesen fogadni és ezen országunkra és nemzetünkre egyaránt káros, súlyos helyzetben, bizva a nemzet józan gondolkodásában, kitartani kegyeskedjek.

Politika.

Az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

16 tagu küldöttsége járt e hó 20 és 21-én *Balla Árpád* pártelnök vezetése alatt Budapesten, hogy az országgyűlés feloszlása alkalmából és a választások küszöbén *Teleki Árvéd* gróft a mandátum vállalására a párt nevében felkérjék; *Teleki* gróf, aki eddigi képviselői működése alatt elévülhetlen érdemeket szerzett *Ujvidék* fejlesztése, felvirágoztatása körül s ezért a polgárság osztatlan tiszteletét és szeretetét biztosította magának, a jelölést elfogadta.

A Justh-párt választásokat vezető bizottsága. A Justh-párt megalakította a választásokat vezető országos bizottságot, melynek elnöke *Batthyány Tivadar* gróf lett. A bizottság fogja intézni a vidéki jelöltek támogatását.

H I R E K.

Nagypéntek.

A keresztény világ gyászünnepe ül *Krisztus* halálának fordulóján. Az írás megdöbbenő színezéssel mondja el az istenember halálát. Vértó vállán cipelte a *Golgotha* magaság a keresztet, amelyre felfeszítették őt két gonosztevő között. Mikor elszállott lelke, megrendült a föld s a sírok kidobták halottaikat. A föld háborgásának láttára így kiáltott fel a pogány katonaság:

— Valóban Isten fia volt!

A keresztény egyház fennállása óta állandóan megüli e napot gyászszertartások keretében. Pénteken délelőtt zeng a templomokban a passió dallama. Ez tulajdonképpen templomi dráma, amely a keresztre feszítés előzményeit mondja el. Szerepelnek benne *Krisztus*on kívül *Judas*, aki harminc ezüst pénzért eladta mesterét. *Péter*, a legnagyobbra hivatott tanítvány a szolgáló, aki előtt *Péter* megtagadta *Krisztust* stb.

A templomban minden mélyszégyenről beszél ezen a napon. Fekete szőnyeg borul az oltár előtti kőkövű padlóra, a képek, kereketek, szobrokat fekete fátyol fedi. Nincs helye ma semmi dísznek. Még a harang szava se kondul.

— Rómába ment a harang — mondja ilyenkor a nép. Helyette a kerepelő egyhangú szava hívja templomba a híveket.

Délután *Jeremiás* prófétának siralmas énekét hallani a templomokban.

Mondhatatlan fájdalom szivettépő melódiái ezek. Minden szakaszának végén visszatér a refrén:

— Jeruzsálem, Jeruzsálem, térj meg a te uradhoz, istenedhez.

Minden a *Krisztus* halálára akar emlékeztetni, akit keresztre feszítettek, mivel új igazságokat adott az emberek elé. A farizeusok, a nép vénei „feszítsd meg”-et kiáltottak rá és *Krisztus* meghalt, hogy az általa hirdetett tanítást vérevel pecsételje meg. Ma van fordulója halálának s a Nagypéntek bánatos hangulatában eszünkbe jut, hogy minden új igazságnak végig kell járnia a kálváriát.

A farizeusok és a „nép vénei” ma is élnek, hogy „feszítsd meg”-et kiabáljanak a szent hevületben fogant önző lelküknek érthetetlen igazságra.

Kinevezés. A m. kir. belügyminiszterium *Vass Béla* szabadkai anyakönyvvezetőt szolgálati érdekből, hasonló minőségben *Temesvárra* helyezte át, helyére pedig báró *Pactenkirch Oszkár* nagybecskereki anyakönyvvezetőt nevezte.

Zigány Zoltán. Édekes és tanulságos felolvasásban lesz része városunk nagyközönségének husvét hétfőjén. Ekkor tartja ugyanis előadását a zombori szabadgondolkodók *Voltaire*-egyesülete meghívására a város háza közgyűlési termében *Zigány Zoltán* a jeles fővárosi közgazdasági író és szociológus. Témája a nemzetiségi kérdés, amely tagadhatatlanul legfontosabb és legérdekesebb problémája a mának, különösen nekünk, akiknek szeme előtt játszódott le a függetlenségi párt és a szerb radikálisok választási szövetségének aktusa. *Zigány Zoltán* elsőrangú szakértője ennek a kérdésnek. Láttuk ezt különösen abból a röpiratból, amelyet *Jászi Oszkár* és *Racz Gyula* ismert társadalomtudományi írókkal együtt a választójogi harc kelcs közepében írt e kérdésről és amelyet legelőkelőbb politikusaink, így *Bánffy Dezső* báró volt miniszterelnök is, felhasználtak parlamentben és sajtóban egyaránt. *Zigány Zoltán*, aki rendkívül széles látókörű, modern gondolkozású és felvilágosult ember, a főváros egyik polgári iskolájának igazgatója és elsőrendű pedagógus is. Ő volt a lelke annak a nagy vitának, amelyet a Társadalomtudományi Társaság középiskoláinkról indított meg és amely széles körben talált hatalmas visszhangra. *Zigány* állandó munkatársa és szerkesztőbizottsági tagja a *Huszadik Század* című folyóiratnak, az egyetlen magyar folyóiratnak, mely az igazi, tudományos felfogásban vizsgálja a társadalmi jelenségeket. Állandó előadója *Zigány* a fővárosi *Szabad Iskolának* is, amelyben igen érdekes témákról nagy és intelligens közönség jelenlétében szokta szabad előadásait megtartani. Egyike volt azoknak is, akik nálunk a helyes alapon szervezett szövetkezeti mozgalmat megindították. Mint közgazdasági írónak a *Huszadik Században* megjelent cikkei állandóan méltó elismerésben részesülnek. Reméljük, hogy közönségünk méltányolja a *Voltaire*-egyesület nemes törekvését és szépszámu közönség fog sietni a jeles tudós meghallgatására.

Szabadságünnep Baján. Bajsa község lelkes közönsége a szabadság emlékünnepe a *Bajsa*-féle vendéglő nagytermében tartotta meg a még élő 48-asok és nagyszámu ünneplő közönség jelenlétében tartotta meg. A Himnusz elhangzása után *Pásztor János* róm. kath. plébános szónoki ihlettséggel, eszmékben gazdag beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt. Majd dr. *Robitsek S.* szavalt a „*Talpra magyar*”-t nagy lendülettel. *Héger L.* tanító egészséges történelmi érzéssel fölolvastartott a nap eseményeiről. Ezt követte *Egressy B.* csatadal quartettje remek kivitelben. Még *Csizmár M.* tanító szavalt a „*Március 15*” c. költeményét nagy sikerrel. Szózat éneklésével az ünnepély véget ért. Este 80 terítékű társasvacsora volt, melyen szebbnél-szebb felköszöntők hangzottak el: a királyra, a 48-as honvédekre, a magyar nőkre, a hazára.

Öngyilkosság borral. Szabadkán meglehetősen sokan ismerik a *spiccer* nevű nemzeti italt, de még *Mór*, szabadkai *spiccer*-király sem tudta eddig, hogy a szódivizel kevert eme bor például arra is használható,

hogy ez emberek magukat meggyilkolják vele. Sztipics Etel tizenhét évesen napszámos leány szentségtelenítette meg a spriccert, hogy azzal akarta magát megöngyilkolni. A fiatal bunyevác leány nagyon megunta az életet. Az életunalomhoz talán valami deli bunyeváclegény szerelmi hűtlensége is hozzájárult s ebben az állapotban elhatározta, hogy meghal. Szerelmes leányok rendszerint gyufával akarják kioltani az életüket s Sztipics Etel a harmadik körben nem talált alkalmasabb öngyilkossági módot, mint a gyufát. De úgy gondolkodott, hogy ha már a halál kellemetlen, kellemessé teszi azzal, hogy borban veszi be a mérget. Néhány csomag kénes gyufát leáztatott s azt belekeverte egy spriccerbe. A borral kevert gyufát kiitta, azután jelentkezett a mentőknél, kik kivitték a bortól halmi vágó leányt a kórházba. Itt gyomormasást végeztek rajta s aztán gyógyultán elbocsátották. A leány megfogadta, hogy ezután nem használja mára a spriccert, mint arra, amire való s — kever hozzá gyufát.

Református istentisztelet. A zombori ref. gyülekezet folyó március hó 28-án, húsvét hétfőjén délelőtt 10 órakor, az ág. ev. imaházban, urvaeserével egybekötött istentiszteletet tart. — Arany Gusztáv lelkész. Kozma László e. k. főgondnok.

Uj politikai napilap a fővárosban. Március 30-án új napilap indul meg Budapesten „Világ” címmel, értesülésünk szerint a szabadkőművesek kiadásában és szerkesztésében, a szabadkőműves eszmék és elvek (fölvilágosodás, emberszeretet, haladás, műveltség, jótékonykodás stb.) terjesztése és a konkrét közéleti célok (általános, titkos, egyenlő választójog; szekularizáció; felekezeten kívüli oktatás; progresszív adórendszer) kivívása érdekében. A lap emellett erősen hazafias, magyar szelleműnek ígérkezik, amit összegegyeztetetőknek tart a legszélsőbb liberalizmussal, s ezt a vezetők egyénisége látszik garantálni, akik eddig is ilyen irányban működtek. A most folyó politikai kavargásban mindenesetre érdekes az egészen új, határozott állásfoglalás és a független, pártokra és kormányra tekintet nélkül megnyilatkozó eszmékör.

A magyar nyelvért. Paesér községben nagy meglepetést és osztatlan örömet keltett, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Dimitrievits Dusánka szerb tanítónőt a magyar nyelv terjesztése körül szerzett érdemeiért 100 koronával jutalmazta.

Le akarta szurni az atyját. Az alkohol a legrettenetesebb bűnök egyikére ragadott egy ludasi legényt, akinek az ügyében a csendőrség ma befejezte a nyomozást. Az esetről a következő értesítést kaptuk: Gulyás Oldal Vince f. hó 12-én este részegen érkezett haza. Atyja Gulyás Oldal Mihály és anyja dorgálni kezdték gyermeküket, hogy jó utra térítsék. A düledező, részeg fiú azonban ahelyett, hogy fogott volna rajta a szülői intelem, dühbe hozta a dorgálást, önmagától meglepetésként előrántotta a bicskáját, melynek pengéje 12 centiméter hosszú volt, s azzal rohant atyjára. A szurást a meglepett atya nem bírta kikerülni, a bűnös fiú az apa baloldalába szurta.

Sajkásalak — mulat. Az Illin Uros-féle koreszmában borozgatott Németh Lajos. Estére alaposan elázott s a szomszéd asztalnál ülőket folytonosan inzultálta. Különösen Szalma Ferencnek szóltak a nem épp hízogó udvariasságok. Szalma egy darabig szótlanul tűrte a sok durvaságot, de végre is türelmet vesztette, fölkapott egy széket s úgy fejbe-kölintotta Németh Lajost, hogy az most élet-halál között lebeg. A csendőrség eljárását indított Szalma ellen.

Elfogott szabadkai zsebmetszők. Két szabadkai cigányasszony a nagyheti ünnepeket hasznosan akarta értékesíteni. Lakatos Vilma Szegedre utazott, Kolompár Rozál pedig Budapestre. Mindkettőnek az volt a célja, hogy zsebmetszősséggel szerezzenek egy kis pénzt. A kirándulás azonban nem volt szerencsés, mert a budapesti, illetve szegedi rendőrség tetten érte és letartóztatta a zsebtolvajlásban utazó cigányasszonyokat.

Nagy művészestély. Április hó 4-én, hétfőn a városi színházban Ürményi Gaál Pál zongoraművész, Lányi Ako: hegedűművész és Márkus és batitzfalvi Máriaassy Lili dalénekesnő közreműködésével nagy művészestély lesz. A műsort lapunk legközelebbi számában hozzuk. Helyárak: Prosc. páholy 9 kor., páholy 8 kor., támlásszék 2-40 kor., kőrszék 2 kor., zártszék 1-60 kor. Jegyek előre válthatók Kollár József könyv- és zeneműkereskedésében.

Fölsimert hullá. Március 9-én egy női hullát fogtak ki a Sugovicából. A hullát lefotografálták s nyomozást indítottak annak a kiderítésére, hogy ki a Dunaág halottja. Most a dunavecsei előjáróság megállapította, hogy az illető Kelemen Judit, aki még januárban tűnt el hazulról. A holttestet exhumálják és Dunavecsére szállítják.

A szabadkai pályaudvar égése. A rozoga, ronda, düledező, csákányra megérett szabadkai pályaudvar a napokban komoly veszedelem fenyegette. Majdnem elégett. A gyorsáru feladási épület mellett levő anyagraktár kigyulladt. A raktárban petróleum, olaj, kőc, benzín és egyéb gyúlékony anyag van felhalmozva s az egész épület fából készült, úgy, hogyha csak egy perccel később fedezik föl a fenyegető veszedelmet, abból katasztrófa származhatik, mert az éjszakai szél könnyen átvihette volna a szikrát a gyorsáru raktárra és a személpályaudvarra is. Az anyagraktár tetejéről kieső lángokat észrevették s a vasúti vízvezeték vízával hamar elfojtották a veszedelmet. A tüzet minden valószínűség szerint egy a mozdonyból kiröppenő szikra okozta.

A dánosi banda tagja a Bácskában. Dunabökenyén a csendőrség elfogta a híres dánosi bandához tartozó Sárközi Jóska nevű rabló cigányt és az újvidéki törvényszék fogházába kísérte. Hogy nem valami ártatlan multu ember a Jóska cigány, azt bizonyítja a hátán levő kilenc sebhely, melyek közül kettő lövéstől, hét pedig szurástól származott.

Letartóztatott kivándorlási ügyönkök. Szerdán a sajkásszentiváni csendőrség letartóztatta Szené Fülöp és Schmidt Jakab tiszakálmánfalvai lakosokat, akik azzal gyanúsítottak, hogy Németországon át Amerikába kivándorlókat közvetítenek.

Gyilkosság az utcán. Bajmokon két zenekar szórakoztatta a mulatni vágyó ifjakat és véneket. Az egyik német, a másik szerb volt s mindkettő tamburával szolgált a zenei kulturát. A német zenekar tagjai a Fehér testvérek: Lajos és Márk voltak, míg a szerb zenekarban a Vujevits testvérek, Illés és Lajos muzsikáltak. A két tamburazenekar tagjai nem éltek kollégialis együttértségekben és a mult év június 15-én, amikor a két zenekari tagok a bajmoki Magyar asztaltársaság helyiségében összekerültek, nyomban össze is veszték. A Vujevits testvérek elverték Fehér Márkot és Lajost. A koresma előtt Fehér Lajos ki akarta békíteni az ellenfeleket s ezért visszahívta a koresmába a Vujevitséket, hogy majd bort fizet nekik. Fehér Márk, aki félt, hogy a két Vujevits most a bátyját veri majd el, hazament, magához vette sörrel töltött fegyverét s azt odatámasztotta egy szomszédos ház kapujához. Aztán beszólt Fehér Lajosért, hogy menjenek haza. Vujevitsék követték a két Fehér testvért s Vujevits Antal újból szájon csapta Fehér Márkot. Fehér Márk erre elszaladt a fegyveréért s kiállt az ut közepére. Onnan odakiáltott Vujevics Antal fele: Most jöjj ide, ha mersz! Vujevics oda akart szaladni Fehér Márkhoz, de az elsütötte a fegyverét. A lövés talált s Vujevics Antal lerogyott és néhány nap múlva meg is halt. A tegnapelőtti megtartott végtárgyaláson a szabadkai törvényszék a vádlottat bűnösnek mondotta ki a halált okozó testisértés büntetésében s két év főtörőre ítélte.

Bácskai ember szerencsétlensége St. Paulban. Halálos szerencsétlenség történt nemrég St. Paulban (Minn.), melynek áldozata Klapka György veprődi származású, családós ember. Klapka az ottani kocsijárában dolgozott s egy a gőzfürésztről elrepülő fadarab oltotta ki életét.

Lopás. Csütörtökön éjjel Manojlovics Milán újvidéki lakos szobájába ismeretlen tettes besurrant és onnan négy kis sima és két nagyobb ezüst gyertyatartót és egy kis ezüst poharat elloptott. A rendőrség a nyomozást megindította.

Őszinteség.

Aki elem jött fájdalommal,
Utszéli koldus, vagy barát,
Én mindenkinek megnyitottam
Részvételt szívem kapuját.

Csak nekem nem volt soha senkim,
És nem is lesz talán soha,
Hozzám, ó, nemesak az uristen,
Még ez a rög is mostoha.

De jött egy eb felém az utcán,
Olyan kóbor, akár csak én,
A jóság és a mély lemondás
Remegett két szelid szemén.

Hozzám simult, mint hogyha tudná,
Hogy a mi sorsunk egy lehet,
... S én megindulva simogattam
Lelkem testvérét: az ebet!

Peterdi Andor.

Kossuth és az asszonyok.

Irtá: Gróf Vay Sándor.

Zászlókat lengetett a hűvös őszi szellő,
az utcán pedig ezer torokból hangzott a
minden magyar véreét lobogásba ejtő nóta:

Kossuth Lajos azt izente —
Elfogyott a regimelntje.

Egy nyájas arcu, ősz haju urasszony-
nyal néztem ki az ablakon, míg alattunk,
nemzeti szín lobogókat emelve, a kerepesi
temető felé haladt a tömeg.

— Micsoda lelkesedés kísérhette az
elő Kossuth lángszavát, mikor még emléke
is lázba tud ejteni egy egész nemzetet. —
Jegyzé meg az urasszony, aztán a régi dol-
gokról emlékezve, elmondta, hogy ő mint
kis leány, hallotta még Kossuth Lajost
beszélni.

1847. nyarán volt az, mikor Kossuth a
kies szliácsi fürdőben időzött.

— Soha bájosabb zenéjű hangot nem
hallottam — ugymond az asszony — olyan
volt az éppen mint valami éreharang zugása.

Nős ember volt már akkor Kossuth, de
mint maga is említette, soha sem értett az
ugyanevezett udvarláshoz. Egészen fiatal diák
és jurista körében sem. A nők nem is igen
törődtek vele, noha igen csinos, rendkívül
elegáns fiú volt mindig. Senkinek a szekré-
nyében nem állt annyi szép ruha, tázslis,
slingelt ing, mint a Kossuthéban újhelyi
diákkorában, s a szállásadója évtizedek mulva
is emlegette, milyen szépen megtudta kötni
a nyakravalóját.

Nem igen látták jókedvűnek, szilajnak
a fiatal Kossuthot soha. A kártyaasztalhoz
ugyan le-leült s mint később is bevallotta, a
játék szenvedélye már majdnem hatalmába
kerítette, de elég jókor ellentállt még az ördög
incselkedéseinek.

Forradalmi eszmék azonban talán már
ifjú korában is forrtak agyában. Legalább
egyik remplénmegeyi nemes család nevelő-
nöje, aki a nagy francia revúció diluviumá-
ból került a Sátor-hegyek aljába, tréfásan
mindig Robespierrenek nevezte. Ezt ugyan
csak találomra mondta a felénk francia kis-
asszony, mert hiszen Kossuthnak sem jel-
leme, sem későbbi működése nem hasonlított
a nantesi sápadt fiskáliséhoz.

— Nem táncoltam soha! — mondta

Kossuth a fentebb említett szliácsi fürdőéval alatt. — De szerettem nézni a többi táncost.

Jászay Pált emlegette különösen, akinek toborzó táncában nem csak a magyar lélek élt, de abban valóságos poézis rejlett.

De ha nem is táncolt és udvarolt Kossuth Lajos, elragadó kedvességgel tudott társalogni. Delelőtönként a sötányon többnyire Gyürky Pálnéval sétált, aki szenvedélyesen szeretett politizálni és Veresné-Beniczy Herminnel, akire azt mondta, ha férfinak születik, legnagyobb debattere lenne az országának.

Mikor Kossuth elkészült Szliácsról, a nők kezdeményezésére bankettet rendeztek tiszteletére. Az ünnepelt mellett Veresné-Beniczy Hermin foglalt helyet, rózsaszínű ruhában, nyakán igaz gyöngyökkel. Kossuth nagyhatású pohárköszöntőt is mondott ez alkalommal, amely csaknem politikai programnak is bevált. Szem nem maradt szárazon ez után a pohárköszöntő után, a nők kendőiket lobogtatták, a férfiak kezét rázták meg a szónoknak.

A lelkes Veres-Beniczy Hermin, emlékezete után le is irta s a főbb pontjait a százados forduló alkalmával érdekesnek tartjuk közölni.

— „Én a poharat nem mint bucsu, — de mint foglaló poharat kívánom emelni — kezdé a szónok — mely minket összefűzőn és tette ösztönözzön. Vannak, kik azt állítják, hogy hazánknak jelenleg ellenzékre szüksége nincsen, mert a kormány nemzeti érdeken és alkotmányunk értelmében kíván kormányozni; ezen mézes szavakkal akarják az ellenzék elaltatni.”

Aztán kérte a „csendesebb természetűeket”, hogy ne habozzanak. Ne juttassák passzivitásuk által győzedelemre a haza ellenfeleit.

— „Tudom én azt jól, hogy reménység nélkül nyolc ember közül legalább tíz nem tudna élni, egyes egyén remélhet is, de egy nemzet ne várjon a véletlentől semmit. Annak magától kell tennie. Az csak önereje, önzetése által lehet boldog. Azért uraim! el ne szunnyadjanak. Régi atkunkból, a késlekedés atkából, mely akkora súlylál fekszik rajtunk, ki kell bontakoznunk. Megyei szervezetünket megtámadják, inaugurálják a Kreishauptmann-systémét. Ébren kell lennünk...”

És később merő gunnyal, ugyancsak a Kreishauptmann-systéme mellett döngött Pest vármegye székházában Kossuth, ahol legszebb diadalait ünnepelte.

— „Azért uraim ne szunnyadjunk — végzé Kossuth — hanem ébren figyelmezzünk és örködjünk és ha mához egy évre összejövnék itt a szliácsi hársak alatt, vagy bárhol, adja Isten, hogy e foglaló poharat ismét kiüríthessük!”

Másnap, mikor Kossuth elutazott, minden nő kis virágbokrétaival kedveskedett neki, úgy hogy köcsija színültig felt meg Flóra illatos gyermekeivel.

De ez mind csak tömeges hódolás volt. Hódolás Kossuth láng szellemének, amiből a férfira igen kevés, vagy semmisse jutott.

A Nemzeti Színháznak volt a negyvenes években egy gyönyörű szép művésznője, D. C. M. Az volt ő nagyapáinknak, ami az utánuk jövő nemzedékeknek lett a ma is egyedül álló Blaha Lujza. Ma már talán nem is igen emlékeznek erre a francia, főrangú emigráns szülőktől származott művésznőre, pedig neve valamikor zugó orkánként tombolt, harsogott át a Nemzeti Színház nézőterén. Virágok és szivek fölött lépkedett ez a bűbájosan szép

alak, amelynél szebbet nem festett még művész, nem álmodott poéta.

Ez az asszony, aki lényének varázsával nagyapáinkat megbabonázta, érdekelte Kossuth Lajost is. Művészetének szánt hódolás volt ez csupán igaz, de a művésznő is csak a genrét bámulta Kossuthban. Szíve másé, egy a szabadságharcban szintén elsőrangú szerepet vitt mágusunké volt már akkor, akit száműzetésében is híven követett.

A negyvenes években még a Nemzeti Színháznál is divatoztak a jutalomjátékok. D. C. M. beneficején törték magukat a helyekért, még a karzatra is uri publikum került, a színpad meg valóságos rózsakerékhez hasonlított. A diadalmas estét követő napon, a művésznő cukor-utcai lakásán egymásnak adták a kilincset tisztelői. Megjelent Kossuth Lajos is és emlékül egy arany babérlevelekből készült kis karkötőt nyújtott át D. C. M.-nek.

— Sohase fogyjon ki ez utjából — szólt a babérlevelekre mutatva, aztán letette a jutalomjátékon kapott többi pompás ajándék közé. A művésznő nemsokára Olaszországba ment s később Európa legfényesebb színpadain szerzett dicsőséget a magyar névnek. Ezeket keresett, de keresetének nagyobb részét az olmtüzi, kufsteini foglyoknak küldte, akiknek valóságos védőangyala volt a leg-szomorubb korszakban.

Dicsősége tetőfokán Londonban működött akkor, mikor Kossuth is ott töltötte a számkivetés napjait. Egy alkalommal meg is hívta a kormányzót magyaros ebédre s kérdezte szívesen hallgatná-e meg Kálozdi Jancsit, a híres cigányt, aki eljönne, elhuzni a régi nótát, azt hogy: Kossuth Lajos azt üzente...

A kormányzó azonban egy bánatos levélkében nem fogadta el a meghívást, legkevésbé vágyott még akkor magyar dalt hallani. Nagyon új, nagyon fájó volt még akkor az a seb, amely különben teljesen csak azon a hűvös, tavaszi éjszakán gyógyult be, amelyen Kossuth Lajos örök álmra zárta szemeit.

Egyetlen egy asszony akadt csak, akit Kossuth igazán szeretett, aki őt is igazán szerette, ami több, megértette, Meszlényi Terézia volt ez, Meszlényi Jánosnak és Kisfaludy Erzsébetnek a leánya.

Parádon — a Károlyi grófok ma paradicsomhoz hasonló kies fürdőjében — ismerkedett meg a rendkívül eszes, energikus leánnyal és már az első találkozásnál érezte, hogy ez a nő lesz sorsa.

Közel járt a negyedik X-hez már ekkor Kossuth. Sok csalódás, a „Törvényhatósági Tudósítások” kiadása miatt szenvedett budai börtön lelkét végképp elkeserítették, szárnyainak magas rőptét egy időre megbénították.

A terebélyes bükkfák alatt sétálgatva Meszlényi Terezzel, lassan-lassan, mintha új életkedv csillant volna föl Kossuth szomorú szemében, mintha újra tartalmat kapott volna élete, merész tervekkel kezdett foglalkozni. Nagyra tört újra, sőt az ambiciózus lány ösztönzései, biztatására érezni kezdte, hogy tulajdonképp most születik újjá, most kezdődik számára egy új, egy szebb élet.

Nemsokára megkérdezte aztán Meszlényi Teréztől, akar-e társa lenni egy talán nagyon dicső, de talán nagyon szomorú pályán is — s mikor igenlő választ nyert, komoly, higgadt sorokban irta meg gyermekkori legkedvesebb barátjának, a lasztóci kintő hazafi és poéta Szemere Miklósnak, hogy „nem bolyong már tovább társtalanul” s

lefestve szíve választottját, így végzé levelét: „Teréz az egyetlen nő, aki megértett.”

És valóban — dicsőségből és nyomorúságból elég rész jutott Meszlényi Teréziának, aki híven követte férjét, rózsák és tövisekkel telehintett pályáján s aki ma, honi földben, együtt nyugodva Kossuth Lajossal, immár részt kér halhatatlanságából is.

Egy szó volt . . .

Egy szó volt,
Mely lelkem összetörte,
Mely a szürke ködre
Villámfényt csiholt.

Egy szó volt,
Melynek lidércfénye
Izzó pokol tűzbe,
Kárhozatba vont.

Egy szó volt
Zordon bú éjszakánk,
Melynek násza holt, —
Fájó fagy és láng.

Egy szó üz
Merészlő dacban égve,
Melytől az égi tűz
Dermedt át jégre.

Egy szó volt,
Mely köcsonttá fagyott, —
Melyért tűzben égő
Jégkirály vagyok.

Színész.

A v á g á n y o k o n .

Angolból: Zoltán Vilmos.

Roch még érezte a forró esők hevét, melyet ép az imént rabolt a karosszékben nyugvó Gizella üde ajkairól, midőn kinyitott az ajtó és belépett a férj. Roch ijedt, firkésző tekintetet vetett barátjának, Hector Morlainesnek arcára.

Ez leült, közel tartotta eszímait a kandalló tűzéhez és szemmelátható érdeklődéssel nézte az azokról felszálló párat. Majd nyugtózódott és mosolyogva dörzsölte kezeit.

Roch fellélekzett.

— Hector mitsem vett észre — nyugtatta meg önmagát.

Hector csakugyan nem vett észre semmit. Hogy erről megbizonyosodjék, elég volt látnia azt a nyugodt meglepedést, mellyel amaz átengedte magát a tűz jótékony hatásának. S amikor Hector maga előtt látta, kényelmesen elnyújtózva a széken és nagy kezeit izmos combjára támasztva, önkéntelenül összehasonlította e vöröshaju óriás izmos termetét a saját cingár alakjával. Az összehasonlítás eredménye nem az ő javára ütött ki, noha másrészt érezte, hogy elegancia és eszme tekintetében felette áll barátjának. Lám, hisz ugyancsak a véleményen volt Gizella is. És Roch unottan mosolygott.

Roch mértéktelen életmódja miatt, mely nemesek egészségét veszélyeztette, hanem erszényét is, kénytelen volt elhagyni Londont. Néhány nap óta itt él elhagyott pusztaságok közepette birtokán. Egyedüli szomszédja ifjúkori barátja, Hector volt. Hector nős volt és örömmel rendelkezésére bocsátotta vendégszeretét iskolatársának, mellyel ez oly rutul visszaélt.

Roch menni készült. Hector szintén felemelkedett.

— Az éjszaka gyönyörű. Egy darabon elkísérlek és elszívom pipámat.

— Szégyeld magad, te rossz ember —

szólt tréfás nehezteléssel Gizella — hát magára tudod hagyni szegény kis feleségedet.

Aztán odatartotta homlokát férjének, aki gyöngéden megcsókolta.

Az égen ezernyi csillag ragyogott és a keményre fagyott föld tompán kongott a két férfi lépte alatt. Roch meg volt ugyan győződve, hogy Hector nem gyanakszik, de a megcsalt barát oldalán babonás, megmagyarázhatatlan félelem gyötörte.

A két férfi a vasuti vágányokhoz ért, melyek kétfelé osztották a rengeteg kiterjedésű mezei birtokot. A távirópóznák feketén meredtek a halvány derengésben csillogó teljesen sötétkéék égboltozat felé s messze a látóhatár peremén jelzőlámpa vöröslő fénye ragyogott.

Hector hirtelen megállott, felemelte karjait és azokat súlyos ütessel lebocsátotta Roch vállaira. Ez megtántorodott és a földre rogyott. A támadó azután rátérdelt áldozatára, annak száját betömte és kezeit megkötözte, majd felvonszolta a vágányokra és azokon keresztbefektette olyképp, hogy annak nyaka odaért a vágány vasához, melynek metsző hidege kés élekként marta bőrét.

A megcsalt férj azután elővette óráját, azt megnézte a pipája fényénél és így szólt:

— Ötvenkét pere mulva itt lesz az express.

Rocht a hirtelen támadás elbódította és Hector vaskezeitől fojtogatva, meg sem kísérhette a kiáltást, majd teljes tehetetlensége megfosztotta akaraterejétől. Csak a Hector szavai tárták fel előtte helyzetének borzalmas voltát és érezte, amint haja az iszonyattól égnek mered.

A halálfélelem új erőt kölcsönzött neki. Hátát hirtelen nekivetette a vágányoknak és féreg gyanánt összegöngyölödve legurult a töltésen.

Am Hector vaskézzel újból felvonszolta és most erősen odakötötte a vágányhoz.

— Így, most próbálj moccani.

Sötét kétségbeesés szállt a szerencsétlen ember szívébe. Tudta, hogy menthetlenül elveszett és szemeiből, melyeket lezárt, hogy hóhérijának gunyos tekintetét ne lássa, kicsordult a köny.

— Még negyven perc, Roch.

Megsemmisítő hatással csaptak le Rochra a gunyosan kiejtett szavak. Hörögni kezdett. A percek végtelen lassúsággal teltek.

— Még egy negyedóra!

Rocht hirtelen elfogta az élet vágya. Lelke előtt elvonult egész élete és végtelen gyűlölet Gizella iránt, aki miatt meg kell most halnia.

— Még tíz perc!

Hector kiszámított kegyetlenséggel jelentette az idő haladását. Roch arcára kiült a hideg verejték. A vágány néha gyengén megrendült, a távolból időközönként tompa moraj zaját hozta a szellő. Az expressz közeledett.

— Még három perc, Roch.

A távolban már látszottak a közeledő vonat lámpái. A moraj egyre nőtt, most méhraj döngéséhez, majd meg már tenger zugásához hasonlított. Roch félig öntudatlanul bámult a rohanó gép lámpáiba. Remény és kétségbeesés másodperceként váltakoztak dobogó szívében s gondolkodni már alig képes agyában. Am a vonat irtóztató sebességgel közeledett. E pillanatban belátta, hogy menthetlenül elveszett.

Az elrobogó expressznek gépésze és fűtője vérfagyasztó kiáltást hallott. Együttal

bizonytalan, elmosódott csoportozatot láttak a vágányok szélén; a következő percben minden eltűnt mögöttük.

A vonat elrobogott... Hector leszedte Roch béklyóit, akit az utolsó pillanatban lelőkött a vágányról.

Mihelyt a szerencsétlen érezte, hogy szabad, elkezdett rohanni és kezével átfogva nyakát, örülten ordította:

— Hol a fejem? Hol a fejem?...

Gabonaárak a zombori piacon

1910. évi március hó 25-én.

Rovatvezető: P.

A készáruüzlet mai részleteiről a következőket jelenthetjük:

A búzában lanya volt az irány és 20 fillérrel olcsóbb áron adták. A kínálat elegendő, de vételkedv nem mutatkozott.

Zab. Szintén gyenge irányzatú és miután a hozatalok még mindig csekélyek, az árak is 20 fillérrel apadtak.

Tengeri. Kereskedők tengeriben élénk keresletet mutattak, amennyiben a behozott árukészlet mind (500 mm.) meg lett véve. Az árak nem változtak.

Bab hozatal és kínálat elegendő volt, csak hogy eladva nem lett.

Kendermagban csekély a hozatal. Ára nem változott.

Bükkönymagban nagyon csekély a kínálat s az ára 20 fillérrel leszállt.

Az árak a következők voltak:

Buza	25:80 K-tól — 26:00 K-ig
Zab	12:80 " — 13:00 "
Árpa	12:80 " — 13:00 "
Tengeri morzsolt	10:70 " — 10:90 "
" esőves	— " — " — " — "
Bab	20:00 " — 20:50 "
Bükkönymag	16:80 " — 17:80 "
Kendermag	20:— " — 21:— "
Repece	— " — " — " — "
Köles	— " — " — " — "

Mindent q-kint = 100 kilogrammonként számítva.

HIRDETÉSEK.

Belvárosban a Széchenyi-körut 12. számú ház beltelkével együtt kedvező feltételek mellett szabadkézből eladó. — Tudósítást a kiadóhivatal Erzsébet-körut 13. és a tulajdonos, Herczog Vince ad.

29-3-3

Hirdetések felvételnek

☞ a legolcsóbb árak mellett ☞

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Erzsébet-körut 13. sz. alatt.

Házeladás.

A bezdáni-uton, Páncsits-féle sarokház, melyben bolt és koresma van, **szabad kézből eladó.** Értesítést ad **dr. Henneberg Géza** ügyvéd Zomborban.

30-3-1

a legolcsóbb és a legjobb

NAGY BUTORELADÁS!

Rendkívüli nagy választék modern

háló-, ebédlő-, nappali és uriszoba berendezésekben.

Ugyiszintén mindennemű más butorokban az egyszerűtől a legdivinább szeszebb kiállításig, mi csak lakberendezéshez szükséges. **

Remek szép **angol garnitúrák**, a legdivatosabb **divánok** és **ottománok**, nemkülönben minden más kárpitozott butorok meglepően **jutányos árak** és **kedvező fizetési** módozatok.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve,

kiváló tisztelettel

Adler Adolf

31-3-1

kárpitos mester és butorkereskedő.

6-1

Zombor, Kossuth Lajos-utca, a Takarékpénztár mellett.

Részletfizetésre is!!